

(Kort bemærkning).

Kai Moltke: Ja, det er nærmest for ikke at forlænge taletiden, jeg allerede nu har bedt om ordet for en kort bemærkning.

Det forekommer mig, at der i behandlingen af denne sag er to spørgsmål, som er særdeles vigtige, hvis man skal have et svar på det, som hr. Tastesen efterlyste, nemlig om man i denne sal kunne skabe et flertal efter medlemmernes overbevisning. Det kan udtrykkes på anden måde, og jeg kan ikke lade være med at spørge: vil regeringen betragte det som et kabinetsspørgsmål, i tilfælde af at man når frem til en lavere valgretsalder end de 20 år, som er foreslået af regeringen? Det er det første. Jeg tror, det vil skaffe overordentlig meget større frihed, hvis man stillede sine partifæller her i tinget så frit, at der ingen konsekvenser eller trusler blev draget om regeringsskifte, i tilfælde af at afstemningen skulle gå regeringen eller flertallet af regeringspartierne imod.

Det andet spørgsmål, som jeg ønsker at fremdrage her ved samme lejlighed, er af omtrent samme vægt. Man siger: vi skal jo gerne have et flertal blandt vælgerne i disse sager, og vi skulle meget nødtigt have, at valgretsaldere ikke sænkes, fordi der er en anden mening i folket. Derfor kunne jeg lide at efterlyse de tre regeringspartiers stillingtagen til følgende spørgsmål: hvis det kommer til en folkeafstemning om nedsættelse af valgretsaldere til 18 år, vil man så anbefale, eller vil man modvirke, at folkeafstemningen giver et sådant resultat? Thi det er jo her, de politiske kernepunkter ligger i situationen omkring de spørgsmål, og derfor ville jeg gerne så at sige inspirere repræsentanterne for de borgerlige partier til at lægge kortene på bordet i disse to afgørende spørgsmål.

H. C. Toft: Når jeg har bedt om ordet igen, er det i anledning af en udtalelse fra hr. Tastesen, som gav udtryk for, at hvis man hensked folkeafstemningen til kommunalvalgene i 1970, så betragtede hr. Tastesen ikke den afstemning som en fri afstemning. Det må dog vist bero på en stor misforståelse, for vælgerne har selvfølgelig mulighed for frit ved en sådan folkeafstemning at kunne tage stilling til det. Når jeg i mit

første indlæg rejste spørgsmålet, om man ikke skulle overveje at udskyde folkeafstemningen og afholde den i forbindelse med de kommunale valg, så er det udtryk for et ønske om, at så stor en del af vælgerfolket som muligt deltager i afstemningen. Det skulle nødigt gå sådan, at kun en meget lille del af vælgerbefolkningen deltog i folkeafstemningen. Jeg synes også, vi her i folketingsalen og blandt folketingsmedlemmerne har en interesse i, at vælgerne i videst muligt omfang, når vi holder folkeafstemning, kommer til stede, og jeg tror, denne mulighed er langt større, når vi afholder folkeafstemning i forbindelse med kommunalvalget.

Kofoed: Jeg har ikke mange bemærkninger til den debat, der har været her. Jeg vil bare sige nogle ting til hr. Poul Dam, der kom med en bemærkning om, at valgretsaldere skulle følges med skattepligtens indtræden. Det kan han dog vist ikke mene, for så vidt jeg ved, kan skattepligten meget nemt indtræde, når man er 5 år — det afhænger af, om man har indtægt — så det kan dog ikke være det kriterium, man skal følge.

Det, vi for venstres vedkommende har givet udtryk for, er, at medbestemmelsesretten må også følges med, at man har en vis pligt og et vist ansvar, og derfor synes jeg, det er et udmærket princip, at man vil kæde myndighedsalder og valgret sammen, hvilket man jo også fra tidligere tid har sat sig som et mål, også fra socialdemokratiet.

Jeg synes, man skal fastholde den linje, at myndigheds- og valgretsaldere skal følges ad. Så tror jeg også, man kan skyde sig ind på den rigtige aldersgrænse.

Poul Dam: Jeg tror, hr. Kofoed skulle sætte sig lidt mere ind i, hvad en myndighedsalder egentlig er, men det får han jo lejlighed til at høre noget om i den næste debat.

Hvad der bringer mig på talerstolen, er forfærdelsen over hr. Tastesens antydning af, at man skulle liste et forslag igennem ved at afholde en folkeafstemning på en speciel dato. Det er jo rigtigt, at hvis vi afholder den sammen med kommunevalget, så bliver der mange deltagere, for der kommer mange til valgstederne for at stemme ved kommunevalgene, og så vil de også stemme ved